

ALFERY
Audit Tax & Legal Services
Member of WTS Alliance

wts TAX LEGAL CONSULTING

NEWS 2/2013

News č. 2/2013

Oblast pracovnělékařských služeb – nové povinnosti zaměstnavatelů

Dnem 1. 4. 2012 nabyl účinnosti zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. S ohledem na rozsah nové právní úpravy pracovnělékařských služeb bylo možné dle přechodných ustanovení tohoto zákona (§ 98) poskytovat pracovnělékařské služby podle dosavadních právních předpisů upravujících poskytování závodní preventivní péče nejdéle po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. do 31.3.2013.

Od 01.04.2013 se plně použije právní úprava obsažená v zákoně č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách v platném znění. Pro zaměstnavatele znamená nová právní úprava mnoho zásadních změn, které se týkají postupu zaměstnavatelů při zajišťování pracovnělékařských služeb pro své zaměstnance a je spojena s novými právy i povinnostmi zaměstnavatele, jakož i zaměstnance. V dalším textu přinášíme přehled nejvýznamnějších změn:

- zaměstnavatel je povinen zajišťovat pro zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání pracovnělékařské služby na základě písemné smlouvy (viz níže);
- zaměstnavatel je povinen uzavřít **písemnou smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb** s poskytovatelem pracovnělékařských služeb (poskytovatelem se rozumí poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství nebo poskytovatel v oboru pracovní lékařství) pro výkon práce na svých pracovištích, a to pro práce, které jsou zařazené podle zákona o ochraně veřejného zdraví do kategorie první, druhé, druhé rizikové, třetí nebo čtvrté anebo je-li součástí práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy.
- výjimka z výše uvedené povinnosti pro provádění pracovnělékařských prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti: zaměstnavatel je oprávněn zajišťovat provádění pracovnělékařských prohlídek (tj. zejména vstupní prohlídky, periodické prohlídky) a posuzování zdravotní způsobilosti k práci **na základě písemné žádosti u poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství**, který je **registrujícím** poskytovatelem zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání, a to **jde-li o práce zařazené pouze do kategorie první** a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy. Ostatní pracovnělékařské služby zaměstnavatel však musí zajišťovat prostřednictvím poskytovatele na základě písemné smlouvy.
- ostatní pracovnělékařské služby, které je zaměstnavatel povinen zajišťovat na základě písemné smlouvy, zahrnují zejména poradenství, školení a dohled na pracovišti zaměstnavatele;

ALFERY
Audit Tax & Legal Services
Member of WTS Alliance

wts TAX LEGAL CONSULTING

NEWS 2/2013

- nová povinnost zaměstnavatele zajistit **vstupní lékařskou prohlídku vždy před uzavřením pracovního poměru** nebo vztahu obdobného pracovněprávnímu vztahu;
- nová povinnost zaměstnavatele zajistit vstupní lékařskou prohlídku vždy před **uzavřením dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti**, má-li být osoba ucházející se o zaměstnání **zařazena k práci**, která je podle zákona o ochraně veřejného zdraví prací **rizikovou** nebo je součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jinými právními předpisy; zaměstnavatel může vstupní lékařskou prohlídku vyžadovat též, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o práci, která není prací rizikovou a která má být vykonávána na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.
- fikce osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu práce: pokud se osoba ucházející se o zaměstnání nepodrobí vstupní lékařské prohlídce, považuje se ze zákona za **zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce**, k níž má být zařazena;
- povinnost zaměstnavatele při odeslání zaměstnance na pracovnělékařskou prohlídku vybavit zaměstnance **žádostí** obsahující údaje o druhu práce, režimu práce a pracovních podmínkách, ke kterým je posouzení zaměstnance požadováno a dalšími údaji dle vyhlášky o pracovnělékařských službách;
- povinnost zaměstnavatele umožnit poskytovateli pracovnělékařských služeb vstup na každé své pracoviště a sdělit mu informace potřebné pro výkon jejich služeb;
- povinnost zaměstnavatele při zařazování zaměstnanců k práci postupovat dle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti;
- povinnost zaměstnavatele odeslat zaměstnance na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal;
- právo zaměstnavatele **vyslat** zaměstnance **na mimořádnou pracovnělékařskou prohlídku**, má-li zaměstnavatel pochybnosti o zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci
- výslovně zakotvena povinnost zaměstnance **podrobit se pracovnělékařským službám** u poskytovatele pracovnělékařských služeb, se kterým zaměstnavatel uzavřel písemnou smlouvu, popřípadě pracovnělékařským prohlídkám a posuzování zdravotní způsobilosti u poskytovatele pracovnělékařských služeb atd.;
- povinnost zaměstnance **sdělit poskytovateli** pracovnělékařských služeb jméno a adresu **registrujícího poskytovatele** a dalších poskytovatelů, kteří ho přijali do péče;

ALFERY
Audit Tax & Legal Services
Member of WTS Alliance

wts TAX LEGAL CONSULTING

NEWS 2/2013

- povinnost zaměstnance sdělit poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny jemu známe nebo podezřelé skutečnosti související s ochranou zdraví při práci.

V závěru uvádíme, že na základě zmocnění obsaženého v § 60 zákona o specifických zdravotních službách bude v nejbližší době vydána vyhláška, kterou se stanoví organizace, obsah a rozsah pracovnělékařských služeb a postup při posuzování zdravotní způsobilosti k vzdělávání a jeho průběhu a posuzování zdravotní způsobilosti k práci nebo službě (vyhláška o pracovnělékařských službách). Vyhláška má mj. upravovat organizaci, obsah a rozsah pracovnělékařských služeb, sledování zdravotního stavu a jeho vývoje u jednotlivých zaměstnanců, posuzování zdravotní způsobilosti k práci, pracovnělékařské prohlídky a jejich prováděním (četnost, intervaly), monitoring pracovního prostředí a hodnocení zdravotních rizik souvisejících s pracovními podmínkami a pracovním prostředím, jakož i poradenství při ochraně zdraví a bezpečnosti při práci.